

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteén
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/5673-

7. januar 2020

Anmodning om redegjørelse fra statsråden om importsmitte og endringer i covidforskriften

Det vises til brev av 11.12.2020 hvor stortingsrepresentant Freddy A. Øvstegård inviterer undertegnede til å komme til Stortinget for å redegjøre for saken som Aftenposten publiserte den 10. desember om unntak fra innreisekarantene og importsmitte.

Jeg har i ulike sammenhenger redegjort for bakgrunnen for dette unntaket. Jeg vil svare på alle spørsmål som Stortinget måtte ha om denne saken. Jeg viser til brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen 15.12.2020 hvor komiteen ber om svar på enkelte spørsmål. Jeg vil også vise til at jeg den 21. desember sendte brev til Stortingets president med anmodning om muntlig redegjørelse i Stortinget for arbeidet med koronapandemien.

I det følgende vil jeg gi en kort skriftlig redegjørelse for saken.

Under hele pandemien har det vært ulike unntak fra innreisekarantene for arbeidsreisende. Hvilke unntak som har vært gjeldende har vært avhengig av smittesituasjonen både i Norge og i Europa. De smittevern faglige vurderingene til Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har blitt lagt til grunn. Det unntaket det er snakk om her, ble gitt i en tid hvor smitteutviklingen i Europa generelt sett var positiv. Smittevernloven gir ikke hjemmel for å ha strengere tiltak enn strengt nødvendig.

Det hører også med til historien at den 15. juli åpnet regjeringen for reisende fra Europa, både turister og arbeidsreisende, uten krav om karanteneplikt dersom landet ikke hadde forhøyet smitte. Mange land var dermed ikke underlagt karanteneplikt etter 15. juli, herunder Polen og Litauen. I den perioden hadde det omtalte unntaket mindre betydning fordi de

arbeidsreisende uansett ikke var underlagt karanteneplikt. For Polen ble karanteneplikt gjeninnført 14. august. For Litauen ble karanteneplikt gjeninnført 25. september.

Regjeringen hørte på helsemyndighetene, og lot seg ikke presse av noen. Som nevnt gikk smitteutviklingen i positiv retning i Europa på dette tidspunktet, og ulike aktører i næringslivet ønsket tilpasninger slik at de fikk benyttet utenlandsk arbeidskraft igjen. Det var aldri aktuelt å gjøre endringer som ikke var smittevern faglig forsvarlige. Nettopp derfor ga Helse- og omsorgsdepartementet oppdrag til Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet om å vurdere et unntak fra innreisekarantene ved bruk av testing. Det var på bakgrunn av disse vurderingene at departementet innførte det omtalte unntaket.

Unntaket, som ble innført for arbeidsreisende 22. juni, medførte ikke at karanteneplikten bortfalt. Det ble innført et alternativ til 10 dagers karantene med krav om to tester etter ankomst. Etter den første negative testen kunne de arbeidsreisende jobbe, men måtte være i karantene i fritiden. Etter andre negative test, som tidligst kunne tas fem dager etter ankomst i Norge, ble de arbeidsreisende fritatt for karantene også på fritiden. I kravet om et slikt to-testregime ble det lagt et tydelig ansvar på arbeids- og oppdragsgiver for organisering, finansiering og oppfølging. Regjeringen har derfor aldri kuttet ut karantenen for arbeidsreisende på generelt grunnlag.

Avslutningsvis vil jeg minne om at det alltid vil være en avveining av ulike hensyn knyttet til hvor strenge karantener regler som skal gjelde, både for turister og arbeidsreisende. Da smittesituasjonen endret seg i Europa utover høsten innførte regjeringen en rekke tiltak for å unngå smitteimport og å hindre smittespredning i Norge. Regjeringen har strammet betydelig inn på unntakene i karantener reglene, herunder på det omtalte unntaket og i tillegg innført krav om negativ test før ankomst til Norge og krav om opphold på karantenehotell.

Med hilsen

Bent Høie